

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษากับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครุผู้สอน สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะlong และตราด ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 สถานศึกษา รวมทั้งหมด 158 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน และครุผู้สอน จำนวน 144 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 สถานศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 112 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดเป็นชั้นในการแบ่ง หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำนวน 53 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.32 - 0.81 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48 - 0.84 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบล็อกที่ติวทายลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ส่งให้แก่ สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3. ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. ทำการลงรหัสข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษากับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

6. วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อเรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา การวัดและประเมินผล การโอนผลการเรียน การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ การสำเร็จการศึกษา การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา การประกันคุณภาพ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขาวาง

2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อเรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะและการประยุกต์ใช้ ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในรายด้าน มีความสัมพันธ์กับทางบวกในระดับสูง 1 ด้าน และระดับปานกลาง 8 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับตามความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ การประกันคุณภาพหลักสูตร (X_9) การสำเร็จการศึกษา (X_1) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ (X_6) การวิเคราะห์ประเภทวิชา

สาขาวิชา และสาขาวางาน (X_1) การ โอนผลการเรียน (X_2) การวัดและประเมินผล (X_3) การจัดการเรียน การสอน (X_4) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา (X_5) และการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา (X_6)

4. การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบแหนนดิบ คือ $\hat{Y} = 0.118 + .946**X$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบแหนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .800**Z_x$ โดยสามารถ พยากรณ์คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ได้ร้อยละ 64.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายค้าน พบว่า อุปนัยในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดหลักสูตร การอาชีวศึกษา การวัดและประเมินผล การ โอนผลการเรียน การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ การสำเร็จการศึกษา การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา การประกันคุณภาพหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน และการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขาวางาน น่าจะเป็น เพราะมีการกำหนด รูปแบบหรือกระบวนการในการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ชัดเจนตามกระบวนการ จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 9 ด้าน (สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2559 : 16 - 24) ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขาวางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตร การอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การ โอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า อุปนัยในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน จากการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการจัดหลักสูตร การอาชีวศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 เนื่องจากการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา หลังจาก จัดการเรียนการสอน ในสองสถานศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แล้ว สถานศึกษาจะส่งผลการเรียนรายวิชา เมื่อเสร็จสิ้น ปีการศึกษาซึ่งกันและกันตามข้อตกลง ในการนี้ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องวางแผนดำเนินการเที่ยบ และ โอนผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่รายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในตารางเทียบรายวิชา พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพให้ครบตามโครงการสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขของการตัดสินผลการเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ สอดคล้องกับสมเด็จ ดอกดาวง (2560 : 59 - 60) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 กับวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า (1) การประเมินความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครูผู้ปกครองของสถานศึกษา 2 แห่ง จำนวน 31 คน ด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) และด้านกระบวนการ (Process Evaluation) โดยภาพรวม มีความคิดเห็นต่อการบริหารโครงการ (ทวิศึกษา) อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับสิริพงศ์ ชิดาราม (2558 : 77 - 82) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียนบ้านโภกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรแบบทวิศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จากการเรียงลำดับรายด้านจากมากไปน้อย พบว่าด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขาวางานอยู่ในอันดับสุดท้าย และคงให้เห็นว่าด้านนี้ยังเป็นปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด สอดคล้องกับชลธาร スマธิ (2560 : 88 - 89) ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวนเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวนเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีปัญหาในด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขาวางาน (เนื่องจาก 1) ยังไม่มีการสำรวจสถานประกอบการข้อมูลพื้นฐานความจำเป็น และความต้องการของชุมชน 2) สาขาวิชาไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และ 3) ไม่ได้เตรียมความพร้อมของวิทยากรจากวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

ทักษะและการประยุกต์ใช้ ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ น่าจะเป็นเพาะในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดให้มีการบูรณาการด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียนในทุกรายวิชา และมีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 (“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ...,” 2561 : 4 - 5) มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ การศึกษา และมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างจันทนบุรี (2561 ก : 24 - 27) ได้ประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 87.22 สอดคล้องกับวิทยาลัยการอาชีพนายยาาม (2561 : 46 - 52) ได้ประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 97.62 สอดคล้องกับบุญรอด ชาติyanan ที่ (2561 : 2284) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสาขิต มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน โรงเรียนสาขิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 82 - 88) ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาคุณลักษณะคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ布ว่า ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือปริญญาตรี ทั้ง 5 ภูมิภาค มีคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกภูมิภาค

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน จากการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้มีระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะเน้น

การฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและประสบการณ์ สร้างเสริมให้ประยุกต์ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ มีการจัดการประกวดทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด ระดับอาชีวศึกษาภาค และระดับอาชีวศึกษาชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพมาตรฐาน การอาชีวศึกษา จากการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี (2561 ก : 24 - 27) ได้ประเมินคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ ด้านที่ 2 ทักษะและการประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีผลงานด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย มีจำนวน 17 ผลงาน ได้รับรางวัลจากการประกวดนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ จำนวน 3 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 17.65 สอดคล้องกับวิทยาลักษณะอาชีพนาโนยาน (2561 : 46 - 52) ได้ประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านที่ 2 ทักษะและการประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 100 และผลงานของผู้เรียน ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย มีจำนวน 92 ผลงาน ได้รับรางวัลจากการประกวดนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ จำนวน 20 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 21.73 และสอดคล้องกับ วิทยาลัยสารพัดช่างตราด (2561 : 16 - 22) ได้ประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านที่ 2 ทักษะ และการประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 75 และผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย มีจำนวน 11 ผลงาน ได้รับรางวัลจากการประกวดนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ จำนวน 10 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 90.90

3. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยะง และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 น่าจะเป็น เพราะในกระบวนการของการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559 : 16) ได้กำหนดไว้ในกระบวนการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ให้การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ในส่องสถานศึกษา โดยเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะชีวิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแผนการเรียนที่บูรณาการการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และได้รับการบริการด้านการศึกษา

จากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเชิญสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุผีกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และยังได้มีการประกันคุณภาพหลักสูตร โดยสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559 : 23) กำหนดให้ทุกหลักสูตรการอาชีวศึกษากำหนดให้มีระบบ ประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยต้องให้ครอบคลุมใน 4 ประเด็น คือ 1) คุณภาพของผู้สำเร็จ การศึกษา โดยดำเนินการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน 2) การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารจัดการเรียนการสอนของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน ที่เปิดสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมิน เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก 5 ปี 3) ทรัพยากรการจัดการ อาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาจัดเตรียมทรัพยากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ความพร้อมทางด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย งบประมาณ อาคารสถานที่ ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ของสาขาวิชา สาขางาน และ 4) ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ให้สถานศึกษาที่ร่วมจัด การศึกษาดำเนินการสำรวจความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน รวมทั้งสำรวจความพึงพอใจ ของตลาดแรงงาน สังคม และชุมชนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการ พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย สถาศติ์สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน และมาตรฐานอาชีพ และกระบวนการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์คือการสำเร็จการศึกษา โดยสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559 : 22) ได้กำหนดให้การตัดสินผลการเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ให้ถือตามเกณฑ์ต่อไปนี้ 1) ประเมินผ่าน รายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ครบตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา 2) ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา แต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา 3) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการ ประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) เข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า

2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครอบทุกภาคเรียน โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน

4. ผลการวิเคราะห์ การบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาส่งผลกระทบต่อกุญแจณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด อายุร่วม 16-24 ปี ที่เข้ารับการศึกษาในระดับ .01 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบแนวคิด คือ $\hat{Y} = 0.118 + .946^{**}X$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .800^{**}Z_x$ โดยสามารถพยากรณ์คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ได้ร้อยละ 64.10 อายุร่วม 16-24 ปี ที่เข้ารับการศึกษาแบบทวิศึกษาที่กำหนดโดย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 9 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2559 : 16 - 24) คือ 1) การวิเคราะห์ประเพณีวิชา สาขาวิชาและสาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตร สถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัด และประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร มีความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ ซึ่งในราย ๆ ด้าน มีความเชื่อมโยงกับผู้เรียนโดยตรง จึงส่งผลถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ 2) ทักษะและการประยุกต์ใช้ และ 3) คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งในเรื่องของการบริหารจัดการศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อกุญภาพ หรือคุณลักษณะของผู้เรียนนั้น ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ว่า ได้ดังนี้ บุญชุม ศรีสะอด (2552 : 12) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารขององค์กรทางการศึกษา ใช้ภาวะผู้นำในการระดมทรัพยากร และเทคนิคในการประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหาร มาใช้ในการทางการศึกษา การพัฒนาองค์กรทางการศึกษา และสมาชิกของสังคมให้ได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย ารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ ในการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และเป็นคนดีของสังคมตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ และสอดคล้องกับสัมมา ชนิชัย (2560 : 93) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการ ส่งเสริม ควบคุม และจัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี คุณมุ่งหมายคือ ผลผลิต หรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลต่อกุญลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ควรนำผลการศึกษาไปใช้และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่า ด้านการวิเคราะห์ประเกทวิชา สาขาวิชา และสาขาวางาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในประเด็นย่อๆ ดังนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ความจำเป็นและความต้องการของชุมชนอย่างครบถ้วนสำหรับการวิเคราะห์ประเกทวิชา สาขาวิชา และสาขาวางาน

2. ควรศึกษาความพึงพอใจและความต้นด/of ผู้เรียน สำหรับการวิเคราะห์ประเกทวิชา สาขาวิชา และสาขาวางานที่จะจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา

จากการศึกษาคุณลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในประเด็นย่อๆ ดังนี้

3. ควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพในทุกรายวิชา รวมถึงการวัดและประเมินผลรายวิชา

4. ควรศึกษาการจัดกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติ และกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ส่งผลต่อประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ การมีงานทำ และคุณภาพการทำงานในสถานประกอบการเป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงลึกมาสนับสนุนกับงานวิจัยในเชิงปริมาณ